

PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Eglutė“
direktoriaus 2019 m. gegužės 16 d.
įsakymu Nr. V-43

PRITARTA
Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Ugdymo ir kultūros departamento Švietimo
skyriaus vedėjo 2019 m. gegužės 15 d.
įsakymu Nr. ŠV1-248

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „EGLUTĖ“ NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO MENINIO (DAILĖS) UGDYMO PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos lopšelis-darželis „Eglutė“ (toliau – įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190434741. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – ikimokyklinio ugdymo mokykla.
2. Įstaigos buveinės adresas – Naujakiemio 8, LT- 94189 Klaipėda.
3. Programos pavadinimas – Neformaliojo vaikų švietimo meninio (dailės) ugdymo programa (toliau – programa).
4. Programos rengėjai: neformaliojo (papildomo) ugdymo mokytoja Gražina Baronienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui Rimutė Tarvydienė.
5. Programos koordinatorius – direktorė Angelė Aniulė.
6. Programos trukmė – vieneri mokslo metai pagal vaikų amžiaus tarpsnius. Programos turinys koreguojamas pagal poreikį.
7. Programos apimtis – tęstinė.
8. Programos dalyviai – ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai.

II. PRINCIPAI

9. Remiamasi visuminiu kompetencijų ugdymu, holistiniu požiūriu į vaiką:
 - 9.1. individualizavimo. Atsižvelgiama į vaiko poreikius, interesus, patirtį;
 - 9.2. socialinio kultūrinio kryptingumo. Ugdymo turinys orientuotas į vaiko socialinių, kultūrinių kompetencijų plėtojimą.

III. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

10. Programos įgyvendinimui įstaigoje sudarytos palankios materialinės, ugdymo(si) sąlygos: įrengta dailės studija, kurioje sukaupta dailės ugdymui reikalingų priemonių, medžiagų, metodinės literatūros.
11. Programos aktualumas:
 - 11.1. ugdomasi ir kuriama jaukioje ir įdomioje dailės studijos aplinkoje;
 - 11.2. ugdymas daile remiamas vaikų įgimtu poreikiu saviraiškai, noru veikti, kurti, skatinama galimybė rinktis veiklos būdus ir priemones;
 - 11.3. ugdymas daile puoselėja vaikų kūrybos dvasingumą, meniškumą, individualumą, originalumą.

12. Programos tikslas – meninę kūrybą sieti su grožio aplinkoje pastebėjimu, pajutimu, interpretuoti, kaip raiškos priemonę, laisvę, gebėjimus kurti ir išgyventi kūrybos džiaugsmą; menu ugdyti harmoningą asmenybę.

13. Programos uždaviniai:

13.1. siekti, kad vaikas noriai kauptų potyrius ir įspūdžius, semdamasis įkvėpimo meninei raiškai bei kūrybai;

13.2. skatinti drąsiai įgyvendinti savo kūrybinius sumanymus;

13.3. supažindinti su įvairiais meninės raiškos būdais, technikomis;

13.4. sukurti aplinką, kurioje vaikai galėtų kurti, ieškoti, improvizuoti, vyrautų draugiški santykiai, kūrybinė nuotaika;

14. Grupės sudaromos, atsižvelgus į ugdytinių gebėjimus ir asmeninius jų saviraiškos poreikius.

IV. TURINYS, METODAI, PRIEMONĖS

15. Ikimokyklinis amžius (3-5m.):

Eil. Nr.	Sritis	Turinys	Priemonės
15.1.	Kūrybiškumas	Jaučia vidinį poreikį piešti, lavina ranką, regėjimą, mąstymą, geba pastebėti aplinkinio pasaulio grožį, perteikti jį piešdamas. Kopijuoja, savaip sugalvoja, ką ir kaip piešti, išradimai, neįprastai naudoja įvairias medžiagas, priemones, lengvai sugalvoja, keičia, pertvarko savitas idėjas, siūlo variantus. Įsivaizduoja, fantazuoja, diskutuoja, pasineria į kūrybos procesą, remiasi nuojauta. Turimas patirtis jungia į naujas idėjas, simbolius, naujus atlikimo būdus. Eksperimentuoja tapybos, grafikos, dailės priemonėmis ir medžiagomis, kuria sudėtingesnius koliažus, trimates formas iš įvairių medžiagų, atranda spalvų, linijų, formų, faktūrų įvairovę, turi mėgstamas spalvas. Mėgaujasi procesu, o ne rezultatu	Informacinės technologijos, enciklopedijos, iliustracijos, knygos, plakatai, mokomieji žaidimai, dailės priemonės, dailės kūrinių reprodukcijos, parodos
15.2.	Estetinis suvokimas	Mėgaujasi daile, rodo pasitenkinimą bendra veikla ir kūryba, gėrasi savo ir kitų menine veikla, geru elgesiu, darbais. Grožisi gamtos spalvomis, formomis, garsais. Pastebi papuoštą aplinką, meno kūrinius ir pasako, kas jam gražu. Palankiai vertina savo ir kitų kūrybinę veiklą, geba argumentuoti, kodėl gražu, suvokia vizualaus meno estetikos ypatumus, reiškia savo estetinius potyrius, dalijasi išgyvenimais, įspūdžiais. Supranta, kad meninis darbas yra būdas parodyti doras mintis, jausmus, svajones kitiems	Informacinės technologijos, plakatai, iliustracijos, knygos, dailės priemonės, parodų lankymas ir aptarimas

15.3.	Saviraiška	Mato ir atranda linijų pasaulį, išreiškia save piešdamas, naudoja mišrią techniką: vaško kreideles, spalvotus pieštukus, flomasterius, piešia kreida ant storesnio popieriaus. Linijomis reiškia literatūros, muzikos kūrinio ar kitokius meninius išpūdžius, įvairių daiktų, objektų simbolius (lūpų, akių, antakių forma portrete skirtingai nuotaikai išreikšti). Stebi, kalba apie skirtingas linijas gamtoje pavasarį, vasarą, rudenį, žiemą. Savo nuožiūra geba papildyti darbą gamtinėmis medžiagomis (džiovintų augalų dalimis, audiniu, siūlu ir kt.). Daro koliažus. Bando rasti įvairius atspalvius maišant kelias spalvas, gautomis spalvomis išreikšti nuotaiką (žmogaus, gamtos), piešia autoportretą, kaukes. Išreiškia save dekoratyviu vaizdu, apibendrina formas, spalvas, komponavimą. Iš įvairaus popieriaus (nereikalingų laikraščių, servetėlių, tapetų, folijos ir kt.) plėšo, lanksto, klijuoja įvairias plokščias formas, atranda formų ir faktūrų įvairovę	Knygos, plakatai, albumai, enciklopedijos, dailės priemonės, kūriniai informacinės technologijos, antrinės žaliavos, gamtinė medžiaga
15.4.	Pažinimas	Pažįsta formą piešiant, tapant, aplikuojuant. Dėlioja, vaizduoja įvairius raštus, daiktus. Stebi artimiausios aplinkos architektūrinius akcentus: koplytstulpius, saulutes, kryžius, langinių puošybos elementus ir kt. Turi žinių apie kai kurias tradicinės kultūros apraiškas (formą, spalvą, medžiagą, puošybos elementus). Domisi modernių (ateities) daiktų maketais, nuotraukomis	Dailės priemonės, gamtinė medžiaga, informacinės technologijos, stendai, enciklopedijos, knygos, vaizdo įrašai

16. Priešmokyklinis amžius (6-7 m.):

Eil. Nr.	Kompetencija	Turinys	Priemonės
16.1.	Meninė	Vaikai piešia realius ir įsivaizduojamus objektus, pasirenka tinkamiausias savo nuotaikai, idėjai, sumanymui įgyvendinti priemones. Eksperimentuoja su įvairiomis tapymo priemonėmis. Naudoja įvairius spalvinius variantus štampuodami, aplikuojami. Nurodo, kokios spalvos dera arba nederą ir kodėl? Nusako, kas atsitiks sumaišius spalvas. Įvardija, kokios gali būti linijos (trumpos, ilgos, ryškios, švelnios ir kt.), formos. Žino dailės darbų atlikimo seką. Iš tekstilės skiaučių, popieriaus, kartono, gamtos medžiagų, antrinių žaliavų konstruoja erdvines formas. Veikia su tapybinėmis, grafinėmis priemonėmis ir įvairiomis dailės medžiagomis. Jas apjungia, naudoja kelis medžiagų jungimo būdus	Įvairaus formato piešimo, gofruotas, tampomas, spalvotas, toninis vaškinis popierius, kartonas, laikraštis, tapetas, akvarelė, guašas, vaškinės kreidelės, pastelė, tušas, pieštukai, flomasteriai, plunksnos, medžių lapai, kaštonai, klijai, žirkklės, mediniai pagaliukai, plastilinas, modelinas, molis, plastmasiniai peiliukai,

		(lipdymą, klijavimą, segimą). Išbando netradicines technikas: kalkografiją, kartono karpinių frotą, popieriaus batiką su klijais raizymą ant padėkliukų, tapymą ant klijuote padengto stalo, monotipiją, reljefą ant metalo folijos, piešimą dviem rankom. Aptaria reprodukcijas, meno kūrinius. Savo patirtus jausmus, būsenas išreiškia dailės priemonėmis. Lygina linijų, spalvų, formų savitumą Lietuvos ir kitų tautų gamtoje, dailėje, architektūroje. Tapydamas vaizduoja muzikos kūrinius, pasakų veikėjus. Dalyvauja grupės ir darželio estetiškos aplinkos kūrime ir kultūriniame gyvenime, vaikų dailės projektuose. Piešia ant grindinio, molbertų. Dalyvauja miesto parodose, piešinių konkursuose	įvairios formelės, audiniai, antrinė buitinė medžiaga, kreida, porolonas druska, kalkė, siūlai, sagos, oda, servetėlės, anglis, smėlis, folija
16.2.	Komunikavimo	Palankiai vertina savo ir kitų dailės kūrinius, dalinasi meniniais įspūdžiais. Stengiasi bendradarbiauti, sprendžia problemas, aiškina savo sumanymą ir jo sprendimą. Paaškina, ką sukūrė. Bando nusakyti, kodėl? Plečia žodyną spalvų, formų, medžiagų, įrankių pavadinimais. Apibūdina linijas, dėmes, formas. Paaškina dailės darbų atlikimo seką. Garsiai mąsto, svajoja, pasakoja savo idėjas, nusako pojūčius. Stebi gamtos objektus, reiškinius, juos atpažįsta dailės kūriniuose, vaikų dailės darbeliuose. Dalinasi informacija, įspūdžiais su draugais, pedagogu. Komentuoja meninio pobūdžio iliustracijas, stebi tautodailės, originalius vaizduojamosios ir taikomosios dekoratyvinės dailės kūrinius, reprodukcijas, aptaria įspūdžius	Dailės kūriniai, iliustracijos, kūrybiniai darbai, piešimo priemonės, skaitmeninės prezentacijos, filmuota medžiaga, spektakliai, edukacinės veiklos Dailės galerijoje, parodos
16.3.	Pažinimo	Tyrinėja įvairias dailės priemones. Žino, su kokiomis priemonėmis reikia elgtis atsargiai (pvz., žirkklėmis, smeigtukais, klijais). Susipažįsta su spalvų atspalviais, šešėliais, su įvairiomis formomis, dydžiais. Stebi gamtą, jos reiškinius, juos atpažįsta dailės kūriniuose. Aiškinasi spalvų, linijų, formų prasmę tautinėje simbolikoje, iliustracijose, knygose, plakatuose. Susipažįsta su būdingiausiais tautodailės kūriniais, suvokia jų vertę, savitumą	Dailės albumai, reprodukcijos, originalūs taikomosios dekoratyvinės dailės kūriniai, informacinės technologijos, parodos
16.4.	Sveikatos saugojimo	Saugiai elgiasi su priemonėmis. Laikosi susitarimų, taisyklių ir tvarkos. Veiklos metu lavina kūno koordinaciją, pirštų ir riešo judesius, lytėjimo pojūčius, tobulina gebėjimus vizualiai skirti objektus, derinant akies ir rankos veiklą. Jausmus išreiškia meno priemonėmis: geba pašalinti įtampą, baimę, priešišumą, įgauna pasitikėjimo savo jėgomis, savitvardos. Geba susikaupti, džiaugtis	Dailės studijos įranga, dailės priemonės, plakatai, vaizdo ir garso įrašai

		asmenine bei draugų kūryba; saugiai elgiasi parodų, plenerų metu	
16.5.	Socialinė	Kuria meninius projektus, džiaugiasi kito darbais, juos vertina. Eksponuoja savo darbelius, dovanoja juos kitiems. Įvardija nuojautą, pojūčius, kuriuos sukelia įvairūs dailės darbai, reiškia pagarbą tautodailei, praeities vertybėms, ieško jų atspindžio dailės, amatininkų darbuose. Suvokia simbolinę spalvų, linijų ženklų prasmę. Tolerantiškai, geranoriškai vertina draugų, kitų žmonių kūrybinius sumanymus	Muzikos kūriniai, parodos, spektakliai, išvykos, edukacinės veiklos už įstaigos ribų

17. Vykdamas programą, bus taikomi metodai: pokalbis, diskusija, žaidimas, stebėjimas, įsivaizdavimas, muzikos klausymas, piešimas, tapymas, lipdymas, aplikavimas, koliažas, lankstymas, popieriaus plastika, konstravimas, antspaudų darymas, įvairūs popieriaus dekoravimo būdai.

V. PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

18. Įgyvendinus programą, bus:
- 18.1. susipažinta su dailės priemonėmis bei jų panaudojimo galimybėmis;
 - 18.2. suformuoti gebėjimai savarankiškai pasirinkti dailės priemones, techniką;
 - 18.3. išlavinti pojūčiai regėti, jausti gamtos formų, spalvų, linijų įvairovę bei harmoniją;
 - 18.4. išugdytas pasitikėjimas savo jėgomis per kūrybinį pasitenkinimą bei saviraiškos malonumą;
 - 18.5. dalyvauta įvairiose respublikoje ir mieste organizuotose vaikų kūrybos parodose, konkursuose, festivaliuose;
 - 18.6. bus tobulinama pedagogų kvalifikacija meninio ugdymo srityje.

SUDERINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Eglutė“
mokytojų tarybos posėdžio
2019 m. balandžio 9 d. protokoliniu nutarimu
(protokolas Nr. V3-2)

V. LITERATŪRA

1. Narvydaitė. D. (1983) Piešimo mokymas ikimokykliniame amžiuje: Kaunas, Šviesa.
2. Dodge. D. T. (2002) Ikimokyklinio amžiaus vaikų kūrybiškumo ugdymas: Vilnius, „Presvika“.
3. Ikimokyklinio ugdymo metodinės rekomendacijos. ŠMM, 2014.
4. Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa. ŠMM, 2014.